

ZAKON BR.08/L-227**O ZASTUPANJU DRŽAVNIH INSTITUCIJA U SUDSKIM POSTUPCIMA, POSREDOVANJU I ARBITRAŽI**

Skupština Republike Kosovo,

Na osnovu člana 65. (1) Ustava Republike Kosovo,

Usvaja:

**ZAKON O ZASTUPANJU DRŽAVNIH INSTITUCIJA U SUDSKIM POSTUPCIMA,
POSREDOVANJU I ARBITRAŽI****POGLAVLJE I.
OPŠTE ODREDBE****Član 1.
Cilj**

Ovaj zakon utvrđuje pravila zastupanja institucija državne uprave u sudskim postupcima, posredovanju i arbitraži, takođe uređuje rad i nadležnosti Državnog pravobranilaštva, kao i pravni status opštinskog pravobranioca.

**Član 2.
Delokrug primene**

1.Odredbe ovog zakona:

1.1.primenjuju se za zastupanje institucija državne uprave, uključujući Kancelariju predsednika Vlade, ministarstva, izvršne agencije, organe uprave javnih službi;

1.2.primenjuju Državno pravobranilaštvo i opštinski pravobranioci, osim ako posebnim zakonima nije drugačije određuju;

1.3.ne primenjuju se u slučajevima kada su nezavisne institucije, regulatorne agencije su stranke u sudskom postupku, kao i u slučajevima kada su obe strane u postupku organi državne uprave.

2.U slučajevima iz podstava 1.3 ovog člana, nezavisne institucije mogu zatražiti da ih zastupa Državno pravobranilaštvo.

**Član 3.
Definicije**

1.Za potrebe ovog zakona upotrebljeni izrazi imaju sledeće značenje:

1.1.Državni pravobranilac – zaposleni u Državnom pravobranilaštvu, u svojstvu advokata, radi zastupanja interesa državnih institucija u sudskim postupcima, posredovanju i arbitraži;

1.2.Opštinski pravobranilac – zaposleni u jedinici lokalne samouprave, u svojstvu advokata, radi zastupanja interesa jedinice lokalne samouprave u sudskim postupcima;

1.3.Savetovanje – davanje pismenog mišljenja Državnog pravobranilaštva državnim institucijama, kada se to od njih zahteva, posebno za pokretanje, osporavanje ili povlačenje

predmeta iz sudskog postupka, posredovanja ili arbitraže;

1.4.Zastupanje – obavljanje svih pravnih radnji u ime i za račun državnih institucija u sudskim postupcima, posredovanju i arbitraži.

Član 4. Načela rada

1.Prilikom zastupanja institucija državne uprave u sudskim postupcima, posredovanju i arbitraži Državno pravobranilaštvo postupa u skladu sa sledećim načelima:

- 1.1.zakovitosti i transparentnosti;
- 1.2.ekonomičnosti i efikasnosti;
- 1.3.odgovornosti i računopoložanja;
- 1.4.profesionalne nezavisnosti i nediskriminacije.

POGLAVLJE II. PRAVNI STATUS, NADLEŽNOSTI I UREĐENJE DRŽAVNOG PRAVOBRANILAŠTVA

Član 5. Pravni status, sedište, pečat i grb

- 1.Državno pravobranilaštvo ima status pravnog lica, te Izvršna agencija u okviru resornog Ministarstva pravde.
- 2.Državno pravobranilaštvo ima svoj grb, koji predlaže izvršni direktor, a usvaja ministar.
- 3.Sedište Državnog pravobranilaštva je u Prištini.
- 4.Državno pravobranilaštvo ima svoj pečat, čiji se oblik i prečnik utvrđuju relevantnim odredbama o pečatima u institucijama Republike Kosovo.

Član 6. Uređenje Državnog pravobranilaštva

- 1.Državno pravobranilaštvo neće imati manje od deset (10) državnih pravobranioca.
- 2.Državni pravobranionci su diplomirani pravnici, sa preko deset (10) godina radnog iskustva kao pravnik.
- 3.Državni pravobranionci imaju položen pravosudni ispit, visoki moralni i profesionalni integritet, te rade po osnovu načela transparentnosti, odgovornosti i efikasnosti.
- 4.Državno pravobranilaštvo ima pomoćno osoblje sa fakultetskim obrazovanjem, koje ima najmanje pet (5) godina radnog iskustva u oblasti pravosuđa fakultetsku diplomu iz prava, visok moralni i profesionalni integritet i vlada engleskim jezikom na profesionalnom nivou.
- 5.Organizaciona struktura Državnog pravobranilaštva uređuje se Poslovníkom o unutrašnjem uređenju Državnog pravobranilaštva.

Član 7.

Javnost rada

1.Rad Državnog pravobranilaštva je javan, izuzev postupaka posredovanja i međunarodne arbitraže, koji su po svojoj prirodi poverljivi.

2.Državno pravobranilaštvo postupa na osnovu zakona Republike Kosova i, osim u slučaju poverljivih postupaka, postupaka osetljivih po interese Republike Kosovo, te i onih navedenih u stavu 1. ovog člana, obezbeđuje pristup javnim ispravama.

Član 8.

Jezik

Državno pravobranilaštvo u svom radu koristi službene jezike predviđene Ustavom i zakonom, uključujući i profesionalan nivo engleskog jezika.

Član 9.

Nadležnosti Državnog pravobranilaštva

1.Državno pravobranilaštvo ima sledeće nadležnosti:

1.1.zastupa i brani institucije državne uprave, kao što je utvrđeno relevantnim zakonodavstvom o upravljanju javnim finansijama i odgovornostima, u sudskim postupcima, posredovanju i arbitraži u skladu sa zakonom;

1.2.zastupa i brani Republiku Kosovo ili njene institucije u sudskim postupcima pred međunarodnim sudovima, posredovanju i međunarodnom arbitražom;

1.3.sarađuje sa državnim tužiocem radi zaštite državnih interesa u građanskim predmetima koji se rešavaju u toku krivičnog postupka;

1.4.daje pismene savete iz svog delokruga rada organima državnih institucija.

1.5.postupa po osnovu načela zakonitosti, efikasnosti, transparentnosti i računopoložanja, te i odgovorno za svako kašnjenje koje prouzrokuje štetu institucijama Republike Kosovo ili državi Kosovo;

1.6.procenjuje rizik od nacrta ugovora koje dostavljaju organi javne vlasti i daje mišljenje o njihovoj zakonitosti;

1.7.obavlja i druge poslove predviđene zakonom.

2.Kategorija nacrta ugovora, kao i sadržaj mišljenja iz podstava 1.6. stava 1. ovog člana, utvrđuju se podzakonskim aktom koje usvaja Vlada na predlog Ministarstva pravde.

Član 10.

Alternativno rešavanje sporova

1. Glavni državni pravobranilac će, po saznanju o postupku pokrenutom pred nadležnim sudom, upravnom organu ili drugim nadležnim organom, odnosno na početku postupka, a najkasnije do pripremnog ročišta, razmatrati mogućnost rešavanja sporova pregovorom ili posredovanjem, ili sporazumno, na sopstvenu inicijativu, državnog pravobranioca ili na inicijativu stranke u postupku.

2.Kada državni pravobranilac oceni da nisu ispunjeni materijalni ili formalni uslovi za sporazumno rešavanje sporova ili predloženi sporazum nije u interesu Republike Kosovo, o tome će pismeno obavestiti organ kojeg zastupa.

3. Državni pravobranilac će u svakom slučaju polaziti od načela zaštite javnog interesa i ekonomičnosti.

4. Glavni državni pravobranilac će pismeno obavestiti Ministarstvo pravde i stranu koju zastupa o zaključenju eventualnih sporazuma i rešavanju sporova.

Član 11. **Angažovanje spoljnih službi**

1. Glavni državni pravobranilac, preko ministra pravde, može zatražiti od Vlade da pokrene odgovarajuće postupke za angažovanje spoljnih službi zastupanja ili savetovanja, u slučajevima kada:

1.1. Državno pravobranilaštvo to oceni zbog prirode predmeta zastupanja, uključujući i postupak međunarodne arbitraže;

1.2. za zastupanje predmeta potrebni su pravnici iz specijalizovanih oblasti.

2. Angažovanje službi iz stava 1. ovog člana vrši se u skladu sa relevantnim odredbama Zakona o javnim nabavkama, osim kada poverljivost postupka nameće drugu radnju.

Član 12. **Glavni državni pravobranilac**

1. Glavni državni pravobranilac rukovodi i zastupa Državno pravobranilaštvo, i svoju funkciju u Državnom pravobranilaštvu vrši vođenjem i preduzimanjem radnji za koje je zakonom ovlašćen.

2. Državni pravobranilac je pravnik sa položenim pravosudnim ispitom, sa preko deset (10) godina pravnog radnog iskustva, visokog profesionalnog i moralnog integriteta, nezavistan od političkih uticaja ili angažmana, poznavalac engleskog jezika, i jakim komunikacijskim veštinama.

3. Glavni državni pravobranilac raspoređuje poslove državnim pravobraniliocima i daje im opšta uputstva u vezi sa obavljanjem poslova u skladu sa Poslovníkom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta Državnog pravobranilaštva.

4. Glavni državni pravobranilac može angažovati državne pravobranioce na dodatnim poslovima i dužnostima, koji mogu biti hitne prirode u interesu javnosti.

5. Glavni državni pravobranilac je nezavisan u vršenju svoje funkcije.

6. Glavni državni pravobranilac može, po odobrenju ministra pravde, ovlastiti lice zaposleno u institucijama iz podstava 1.1. člana 2. ovog zakona, sa položenim pravosudnim ispitom, koje radi na pravnim poslovima, da zastupa relevantnu instituciju u sudu i drugim organima u imovinsko-pravnim sporovima, relevantnu instituciju.

7. Za potrebe ovog člana, uputstva za rad državnih pravobranioaca sadrže opšta uputstva u pogledu obavljanja dužnosti i poslova, kao i smernice za preduzimanje radnji i postupaka u konkretnim slučajevima.

Član 13. **Zamenik glavnog pravobranioaca**

1. Zamenik glavnog pravobranioaca pomaže Glavnom državnom pravobranioocu u vođenju Državnog pravobranilaštva, kao i obavlja poslove i odgovornosti glavnog pravobranioaca u slučaju odsustva.

2. Zamenik glavnog pravobranioaca ima puna ovlašćenja da postupa u ime Državnog pravobranilaštva u slučaju odsustva ili sprečenosti glavnog pravobranioaca. Zamenik glavnog pravobranioaca ima iste

kvalifikacije i odgovornosti državnog pravobranioca.

3.Zamenik glavnog pravobranioca obavlja i druge poslove koje mu poveri Glavni državni pravobranilac.

Član 14. **Državni pravobranilac**

1. Funkciju državnog pravobranioca obavljaju državni pravobranioци u Državnom pravobranilaštvu.

2.U obavljanju poslova zastupanja državni pravobranilac je samostalan i ovlašćen je da preuzima sve radnje koje stranka u postupku preuzima u cilju zaštite interesa stranke koju zastupa, u skladu sa važećim zakonodavstvom.

3.Državni pravobranilac redovno obaveštava Glavnog državnog pravobranioca o stanju i toku predmeta koji su mu dodeljeni.

4.Državni pravobranilac redovno izveštava ministra pravde.

Član 15. **Izveštavanje Glavnog državnog pravobranioca**

1. Glavni državni advokat podnosi nedeljni izveštaj ministru pravde o stanju rezultatu zastupanja predmeta.

2.Pored izveštaja iz stava 1. ovog člana, na zahtev ministra, Glavni državni pravobranilac izveštava i u drugim periodima.

3.Glavni državni pravobranilac mora obavesti ministra o svim postupcima koji su u toku, a posebno o postupcima koji se odnose na postupak arbitraže, kao i o postupcima od državnog interesa.

4.Izveštaj mora da sadrži sve informacije o stvarnom stanju zastupanja predmeta, aktivnosti i poslova izvršenih u delokrugu rada državnih pravobranilaca.

Član 16. **Izuzete**

Pravila parničnog postupka za izuzete sudija, shodno se primenjuju i na izuzete Glavnog državnog pravobranioca, opštinskog pravobranioca, zamenika Glavnog pravobranioca i državnog pravobranioca.

Član 17. **Sukob interesa**

Prilikom vršenja javne funkcije, Glavni državni pravobranilac, opštinski pravobranilac, zamenik Glavnog pravobranioca i državni pravobranilac ne mogu zastupati organe javne vlasti ako imaju neposredan ili posredan lični interes u predmetu.

Član 18. **Nespojivost funkcija**

1. Glavni pravobranilac, zamenik Glavnog državnog pravobranioca i državni pravobranioци ne mogu biti članovi organa bilo koje političke stranke, niti obavljati političku, državnu ili privatnu profesionalnu delatnost koja je u suprotnosti sa funkcijom koju obavljaju.

2.Glavni pravobranilac, zamenik Glavnog državnog pravobranioca, kao i državni pravobranioци

moгу da se bave naučnim, kulturnim, akademskim i drugim delatnostima koje nisu u suprotnosti sa njihovim funkcijama i važećem zakonodavstvom.

Član 19. Troškovi zastupanja

Troškove zastupanja od strane Glavnog državnog pravobranioca i državnih pravobranioca snosi Državno pravobranilaštvo, dok za lokalni nivo snosi opština.

Član 20. Obaveza saradnje

1. Prilikom zastupanja organa državne uprave ili nezavisnih institucija, prema odredbama ovog zakona, relevantni organ je dužan da saraduje i odgovara na zahteve Državnog pravobranilaštva, u skladu sa zakonskim, odnosno sudskim rokovima.

2. Svi službenici, državni službenici, zaposleni i izvođači radova relevantnih organa javnih vlasti koji su izričito dužni da u potpunosti saraduju sa Državnim pravobranilaštvom moraju odgovoriti na zahteve istog za dokumentima ili informacijama.

3. U slučaju da određeni organ državne uprave ne odgovori na zahtev Državnog pravobranilaštva, Pravobranilaštvo preko ministra pravde obaveštava predsednika Vlade i rukovodioca relevantne institucije koja nije saradivala sa Pravobranilaštvom.

POGLAVLJE III. IMENOVANJE I PRESTANAK FUNKCIJE

Član 21. Imenovanje Glavnog državnog pravobranioca i državnih pravobranioca

1. Glavni državni pravobranilac i zamenik Glavnog državnog pravobranioca nisu javni službenici i imenuje ih i razrešava ministar pravde.

2. Mandat Državnog pravobranioca i zamenika državnog pravobranioca je sedam (7) godina.

3. Državnog pravobranioca i zamenika Državnog pravobranioca razrešava ministar samo kada se dokaže profesionalna nestručnost, zloupotreba, loše upravljanje ili nanošenje direktne štete državnim interesima.

Član 22. Uslovi za imenovanje

1. Za Državnog pravobranioca može se imenovati svako lice koje ispunjava sledeće uslove:

1.1. da je diplomirani pravnik;

1.2. da ima položen pravosudni ispit;

1.3. da ima najmanje deset (10) godina radnog iskustva u pravnoj oblasti;

1.4. ima visak moralni i profesionalni integritet.

POGLAVLJE IV. ZAPOSLENI U DRŽAVNOM PRAVOBRANILAŠTVU

Član 23.

Osoblje u Državnom pravobranilaštvu

1. Državno pravobranilaštvo ima određen broj javnih službenika za obavljanje stručnih i administrativno-tehničkih poslova.
2. Državno pravobranilaštvo može zaposliti određeni broj stručnih saradnika koji pomažu nosiocima funkcija u obavljanju pravnih poslova. Stručni saradnici moraju imati završene master studije, sa najmanje tri (3) godine radnog iskustva u pravnim poslovima te govoriti i koristiti engleski jezik.
3. Broj javnih službenika u Državnom pravobranilaštvu utvrđuje se aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta Državnog pravobranilaštva.
4. Zaposleni u Državnom pravobranilaštvu su javni službenici, a na kadrovska pitanja shodno se primenjuju odredbe relevantnog zakona o javnim službenicima.

Član 24.

Stručno usavršavanje

1. Glavni državni pravobranilac, zamenik Glavnog državnog pravobranioca, državni pravobranioци kao i državni službenici u Državnom pravobranilaštvu, imaju pravo i obavezu na kontinuiranom stručno osposobljavanje i usavršavanje.
2. Za potrebe stručnog osposobljavanja i usavršavanja obezbeđuju se neophodna sredstva, koja su predviđena budžetom Ministarstva pravde i dodeljena Državnom pravobranilaštvu.

Član 25.

Vrednovanje stručnog rada

1. Svakih šest (6) meseci državni pravobranioци podležu postupku vrednovanja stručnog rada, koje sprovodi Glavni državni pravobranilac, koji uzima u obzir rezultate postignute u sudskim postupcima i zastupanjima koji su obavljani u toku perioda vrednovanja. Vrednovanje nadgleda i odobrava ministar pravde.
2. Vrednovanje kojim se utvrđuje stručna Ocenjivanje kojom se utvrđuje profesionalna nestručnost predstavlja osnov za pokretanje postupka za razrešenje državnog pravobranioca.

POGLAVLJE V. ZASTUPANJE LOKALNOG NIVOA

Član 26.

Opštinski pravobranilac

1. Opštinski pravobranilac zastupa i brani opštinu u svim slučajevima u kojima je opština stranka u postupku.
2. Opštinskog pravobranioca putem javnog konkursa imenuje predsednik opštine, u skladu sa odredbama zakona o javnim službenicima.
3. Opštinski pravobranilac postupa samostalno u funkcionalnom i administrativnom smislu u skladu sa zakonom o lokalnoj samoupravi i za svoj rad odgovara predsedniku opštine.

4. Organizaciona struktura lokalnog nivoa uređuje se podzakonskim aktom, koji usvaja Skupština opštine.

5. Opštinski pravobranilac obaveštava Glavnog Državnog pravobranioca o preduzimanju procesnih radnji za zaštitu interesa opštine, obavljenim aktivnostima i poslovima u okviru svoje delatnosti.

6. Ne dovodeći u pitanje odredbe ovog zakona, u slučajevima kada spor na opštinskom nivou iznosi više od dvesta hiljada (200.000) evra, opštinski pravobranilac o tome obaveštava Državno pravobranilaštvo, koje odlučuje da li će se predmet zastupati državni pravobranilac ili Opštinski pravobranilac.

Član 27. Shodna primena

Sve odredbe koje se odnose na državne pravobranioce, ako je primenljivo, shodno se primenjuju i na opštinske pravobranioce.

POGLAVLJE VI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 28. Podzakonska akta

U roku od šest (6) meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donose se podzakonski akti predviđeni ovim zakonom.

Član 29. Ukidanje

Stupanjem na snagu ovog zakona stavlja se van snage Zakon br.04/L-157 o Državnom pravobranilaštvu.

Član 30. Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu petnaest (15) dana od dana objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo.

**Zakon br.08/L-227
14. decembra 2023. godine**

Proglašeno ukazom Br. DL-209/2023, dana 28.12.2023, od strane Predsednice Republike Kosova Vjosa Osmani-Sadriu